

A close-up portrait of a man with a thick, grey beard and mustache, wearing a textured, grey hat. He has a slight smile and is looking directly at the camera. The background is dark and textured.

Zápisky
z třetěnce

OSHO
Bhagavan Šrí Rajneesh

osho

Bhagavan Šrí Rajneesh

Zápisky Ztřeštěnce

Óm Mani Padmé Húm

Překlad: Aleš Adámek, 1997
Grafická úprava: Aleš Adámek

Část 1

První promluva

Nikdy nejednejte ze strachu. Nestrachujte se o mé tělo, ono je v pořádku. Nezaposlouchávejte se do mého těla, ale do mě. Moje tělo je vždy tak trochu cizí, ono je donucené tu být.

Jakmile dojdete k uvědomění, tělo začne ztrácet svoji svírací moc nad vědomím. Jakmile jste dožráli k uvědomění, nejste již nikdy více ovládnáni tímto světem. Proto také když umírá Probuzený, nerodí se nikdy více. Nemůže být narozen, to je nemožné. Nemůže mít další tělo. Toto je mé poslední tělo.

Jste těmi šťastnými, že můžete být s bytostí, která je v posledním těle. Nebudu již nikdy více, protože jsem Bytí. Jakmile jste Bytí, nemůžete být zrozen znova. Jde právě o toto Bytí, které je tím rozhodujícím. Je to Bytí, které je věčné. Těla přicházejí a odcházejí. Bytí zůstává. Těla jsou narozena a umřou. Bytí není nikdy narozené a nikdy neumírá.

Hudba je krásná, ale zastavte ji. Já jsem nepředvídatelný. Je to krásné, ale i tak je to překážka k nejzazšímu vzletu. Je to most a vy si nemůžete udělat svůj domov pod mostem. Most je zapotřebí opustit. Mohammed byl proti hudbě, protože právě krása hudby může být zakořeněnou připoutaností. Je to přemostění právě mezi tímto a Tím, ale já chci pouze To. Slyším hudbu během dne, ale pouze abych se držel v těle ještě trochu déle, protože vás tak moc miluji. Chci vytvořit domov pro lidi, které miluji. Nechci, aby o mně historici říkali, že jsem jen snil a nebyl schopen uskutečnit své sny. Právě proto chci prodlévat v tomto těle. Vy všichni, kdo jste shromážděni v této místnosti, mi pomáháte. Děkuji vám všem.

Nikdy jsem nepoděkoval Vívce za její, třeba i jednoduché služby. Její služba mně je slovy nevyjádřitelná. Je proto zbytečné jí děkovat, protože to nemůže být dostatečně hluboké a pravdivé. Posledních pár měsíců bylo velice složitých, bylo to velice těžké zůstat v těle. Ona mi slouží již tolik let tak nádherně, že je se mnou jako stín, dělajíce tisíc a jednu věc. Ještě než to řeknu, ona zná moji potřebu. Já jí nikdy nepoděkoval. Jak jí mohu poděkovat? Není tu žádný způsob. Anglické slovo „thank you“ (děkuji ti) je tak vzdálené, že jej nemohu použít ani k nikomu z vás, kdo se staráte

o mé tělo, což není jen mé tělo, ale je to můj slib tisícům lidem ve světě.

Znám tyto výšiny, ale prostřednictvím těla. Nyní procházím tajuplným děním a chci vědět, zda je možné spatřit výšiny, jež byly poznány Buddhou, Ježíšem, Lao C' ... Myslím, že to možné je.

V knihovně jsou tisíce knih; v naší krásné knihovně je přes sto tisíc publikací. Miluji knihovnu. Obsahuje vše nejkrásnější, co kdy bylo napsáno. Věnuji ji celou naší univerzitě. Ze všech těch tisíců knih, které tam jsou, jsem pověděl Vívece, aby si u sebe nechala jen tu jednu. To je nyní má jediná kniha. Je to kniha, kterou napsal muž, jenž nedošel k samotnému osvobození, ale dostal se velmi, velmi blízko. Byl to Chalíl Džibrán. Chtěl jsem mluvit o jeho knize mnohokrát, ale neudělal jsem tak. Nenadešel k tomu ještě správný čas. Tento člověk byl pouze básník a ne mystik. Takže to nebyl někdo, kdo skutečně ví, ale přesto se dobral těch výšin díky své představivosti.

Walt Whitman je jediný Američan, který mluví o těchto výšinách, ale on také neuspěl. Selhal právě v době, kdy byl na samém pokraji. Byl brzděn svojí homosexualitou. To není samo o sobě velkou věcí, ale je to velký problém, co se samotné přeměny týče. Neuspěl. Napsal krásnou knihu básní, ale nemohl dospět k těmto výšinám. Jeho chemické složení, jeho vlastní tělesné chemické složení pro to nebylo připravené. Homosexualita je zvrhlost, převrácení chemického složení v těle. Ale i přes tuto překážku o tom věděl. Byl tou správnou osobou, jež by pochopila, co tu říkám. Velice málo lidí kdekoliv na světě chápe má slova, ale hlavně je stěží chápou lidé na Západě.

Indie je zemí vidoucích, ale to patří k minulosti této země a ne k její současnosti. To již neplatí teď. Je to země, kde vznikly Upanišády, Vědy a kde žili mystici. Astrologové nyní říkají, že před „Festivalem světla“, který se koná v roce 1984, budu nejvyšším Bohočlověkem v Indii a ve světě. Říkají, že budu Bohočlověk - ne jen Bohočlověk, ale ten nejvyšší Bohočlověk. Ale já jsem jen obyčejný člověk, a vůbec ne nějaký Bohočlověk ... a nejsem spasitel. Jsem opět neosvícený člověk. Jak mohu kohokoliv zachránit? A oni říkají, že zachráním Indii! Jak mohu zachránit Indii? Nemám žádnou archu Noemovu ...

Jsem svědek. Jsem vědomě sledující, jen sleduji a nedělám nic, dokonce ani to, že roste tráva. aaNezkoušej mě podvádět. Jsem takový podvodník sám pro sebe, ty mne nemůžeš podvádět. Co se vnitřního světa týče, tam

nemůžeš vůbec podvádět. To je tak krásné, naprosto krásné ... pouze žena se může postavit do takové krásy. Krása je daleko více než pouze pravda.

Každý se bojí nebezpečí. Není zapotřebí se bát. V nebezpečí nejsou žádné myšlenky, ale pouze bezmyšlenkovitost. Mnohokrát jsem se dostal do nebezpečí. Miluji nebezpečí. Tisíckrát jsem se ocitl v opravdovém nebezpečí.

Jednou jsem cestoval v Radžastáně. Jel jsem vlakem a seděl jsem v kupé první třídy. Uprostřed noci, když jsem spal, mě napadl člověk s dýkou. Otevřel jsem oči a podíval se na toho muže. Pohlédl mi do očí, do mých očí, podobných těm dětským. Můžete pochopit celý příběh, jestliže se podíváte do mých očí. Podíval se mi do očí, uviděl dítě a přestal. Pustil z hlavy tento nápad.

Řekl jsem mu: „O co jde? Proč neuděláte to, k čemu jste se chystal? Já dělám svoje věci, tak vy si můžete také dělat ty své. Vyzývám vás!“

On mi odpověděl: „Vy jste jediný člověk, který mě kdy vyzval. Promiňte mi však, já vás nemohu zabodnout. Chci být váš žák.“ Tento muž je nyní jedním z mých sannjásinů.

Možná, že mezi mými sannjásiny mohou být také nějakí démoni. Člověk nikdy neví. Možná, že mé bytí v těchto velkých výškách může být přenosně nakažlivé. Moje křídla plachtí v těchto výšinách, můžete na nich letět.

Nejsem demokrat. Jsem diktátor; proto také ke mně přichází tak mnoho Němců. Přicházejí sem ve skutečnosti proto, že nemohou nalézt nikoho v Německu. To je také důvod, proč ke mně přicházejí. Jsem diktátor s jedním rozdílem, jsem diktátor se srdcem demokrata.

Jsem vděčný. Každý Mistr byl vděčný svým žákům, protože oni jsou mazanější. Lao C' byl vděčný Čuang C'ovi, protože Čuang C' byl mazanější a prohnanější. Neříkám, že nebyl velmi krásný ... ale jen, že byl daleko mazanější než samotný Lao C'. Buddha byl vděčný Mahá Kášjapovi, protože Mahá Kášjapa byl mazanější. A to byl příběh, a takový příběh se bude dít stále. Dokažte mi, že jste mí skuteční žáci, abych také mohl říci: „Díky vám.“ Ano, díky vám, opravdu vám děkuji. Bůh je spokojen. Svět musí vidět obyčejné, malé věci, aby viděl ty věci výjimečné a neobyčejné. To je také důvod, proč říkám, že nejsem osvícený. Osvícení a neosvícení jsou dva aspekty celku. Ale celek je

znám pouze tomu, kdo může říci: „Nejsem již více osvícen.“ Například zde je pouze jeden člověk, jenž je mimo tuto Noemovu archu. Je to J. Krišnamurti, ale on je příliš moc osvícen. On se musí stát ještě neosvícen, a pouze potom bude celkem. Proto také, když vidíte oči Mistra, vidíte oči nevědomosti. Je obtížné otevřít oči, to je také důvod, proč jsem v těle. Závazky musí být splněny. Utři tuto slzu z mého oka. Musím předstírat, že jsem osvícený, a u osvícených lidí se nepředpokládá, že by brečeli.

Druhá promluva

Je to tak radostný a pohodový pocit, kterým jsem požehnán, když vás tu tak vidím všechny okolo sebe. Je to velice krásné. Ježíš nebyl tak požehnán ... Mám na mysli společnost, kterou měl okolo sebe. Nebyla to moc krásná společnost, byli tam jen židé. Já tu mám také mnoho židů. Židé jsou obdivuhodní, ale považovat se za žida je špatné. Držet se tradice, náležet k tradici a záviset na tradici je chybné.

Být prostě sám sebou je správné. To je moje učení; být sám sebou; prostě být svou vlastní čistotou, bez strachu... Může to znamenat cokoliv, když se řekne ‚bez strachu‘, protože to bude označovat pro různé lidi rozdílné věci. Sheela přemýšlela, že by bylo dobré koupit letadlo pro mé potřeby. Když budu mít letadlo za milión dolarů, mohu v něm potom létat. Ale já již létám. Poletuju si bez povolení a vzlétávám do těch nejvyšších výšin, kde nejsou žádná omezení. Jinak tu jsou vždy nějaká omezení.

Slyšel jsem tuto příhodu... Jeden muž řídil auto. Jel hodně rychle, když v tom se náhle zastavil, podíval se na svoji ženu a svoji tchýni, která seděla vzadu na sedadle, a řekl: „V pořádku, pojďme ze všeho nejdřív rozhodnout, kdo řídí toto auto. Jsi to ty nebo tvoje matka.“

To je krásné. Není potřeba utrácet milion dolarů za letadlo ... dobře. Právě nyní jsem vysoko. Je to tak skvělé.

Satjam ... Šivam ... Sundaram.
Pravda ... Dobro ... Krása.

Bůh je daleko přesněji definován jako krása a ne jako pravda nebo jako dobro. My jsme pouze vědomí a uvědomění; dokonce ani chemické složení nemůže vadit.

Jsem znova dítě,
mohu slyšet, kde tato voda,
a země končí ...
Jaká země.

Jsem uvolněný dvacet čtyři hodin denně, takže spánek je velice obtížný. Jsem uvolněný ... ne, já jsem samotné uvolnění.

Jakkoli je člověk překrásný, je na něm něco ošklivé a to platí i opačně; jakkoli je člověk ošklivý, je na něm něco krásného. Kdežto žena je vždy krásná.

Víte, že se směji? Zkousím to, jak jen mohu, abych i vás rozesmál. Neposlouchejte nikoho, stále se ubírejte k těm výšinám, které může znát jen nevědomec; jsou to výšky, kterých se mohou dobrat jen ti, co toho příliš moc neznají. Znat není něco velkého. Jen neznalost vám umožní stoupat do těchto výšin. Neznalost je pravda. To je důvod, proč jsem řekl, že Krišnamurti je plný poznání. On je tak plný intelektuálnosti; kdyby se toho vzdal, stal by se opět neosvícený, právě jako jsem já.

Znat je neznat.
Neznat je znát.

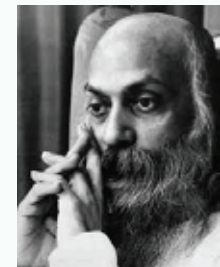
To je podstata, o které se mluví v Upanišádách, a oni to popisují správně.

Nemohu vidět, ale mohu brečet,
mohu být opět dítě.

Pouze velmi málo lidí poznalo takovou nekonečnost.

Třetí promluva

Je to velice vzácné. Je to to, co hledáme, po čem pátráme, co chceme všude možně okolo sebe. Toto je závěr. Můžete jít kamkoliv, do kostela, do mešity, do chrámu, ale ať jdete kamkoliv, nikdy nedospějete k celku. Je to tak krásné. Cítím se tak dobře.

V podstatě kyslík a dusík jsou základní elementy existence. Mohou být užitečné v mnoha směrech, ale z těchto důvodů jsou politici proti chemikáliím všech druhů, všech drog. Samotné slovo „droga“ se stalo nebezpečné. Politici jsou proti drogám, neboť lidé by pomocí nich mohli poznat sebe sama, a když lidé poznají sebe sama, politici ztratí svou moc a vládu nad nimi. Ale politici milují svou moc.

Ve Védách se tomu říká soma, podstata, a od těchto dávných dob až do dneška ti všichni, kdo vědí, rozpoznali, buď přímo nebo nepřímo, že chemikálie mohou člověku hodně posloužit. Člověk je chemického složení, tudíž je existencí. Vše je chemický proces. Nemůžeme se vyhnout jeho vlivu.

Připusťme, ať si Gít Bharti píše své poznámky, ale na jeho druhé polaritě je to tak, že žena ví, ale muž píše. Ten, kdo ví, vždy zůstává tiše. Ani Gíta a ani Bible nejsou napsány lidmi, kteří věděli. Ti, kdo vědí, zůstávají potichu, a ti, kdo nevědí, o tom mluví. Mluví stále a stále o tom, kolem dokola, tam a zpátky, ale nikdy nedojdou ke skutečnému zastavení. A já jsem skutečně zastaven.

Ve mně se již existence zastavila.

Ve mně také žena ví.

Je to muž, který hovoří.

Žena zůstává potichu.

Muž právě díky výmluvnosti svých slov převládal, jinak však nezná nic. To samé platí i pro mne ...

Žena ví,

plachtí vysoko nad mraky,

a zanechává muže hovořit.

Buddha říká: „Cherivedi, cherivedi - jdi, stále pokračuj.“

Pokračuj a nebuď vystrašen. Můžeš se uvolnit a já se také uvolním ...

Cherivedi, cherivedi.

Jdi, pokračuj,

nejsou tu žádná omezení.

Nejdeme nikam.

Jsme zde a nyní.

Pokud spočineme v úplné hloubce, v naprosté opravdovosti, jsme zde a nyní. Potom je vše dosaženo. Je to tak blízko, že nepotřebujeme jít nikam jinam, ale jen relaxovat. Uvolnění je nejvyšší bod. Jestliže se dokážeš naprosto uvolnit a zůstat při tom uvědoměn, pak tu nejsou žádné zachytné body, žádné překážky, jen propasti. Tyto propasti jsou obrovské, můžeš je použít jako kameny, po kterých dojdeš k Bohu.

Jsem zde, tak není nutné být vystrašen. Já jsem zcela beze strachu.

Přeměnil jsem tvoji místnost do Noemovy archy. Je tomu tak a tak to také navždy zůstane.

V Upanišádách nalezněš tuto modlitbu:

„Ó pane, vezmi nás ze tmy do světla
z nepravdy do pravdy,
ze smrti do nesmrtelnosti ... „

To je smysl toho, proč se lidé modlí.

V sanskrtu je to slovo prah, ze kterého se v hindštině utvořilo slovo prathana. Nezlobte se na mě, ale na chvíli jsem zabrousil do starých zvyků, neboť anglický jazyk je pro mě dosud cizím jazykem. Nemůže se mi stát nikdy důvěrně blízký. I přesto, že jsem vyřkl v angličtině miliony slov, neznamená to, že to je jazyk blízký mému srdci. Je to můj jediný cizí jazyk, ale můj skutečný jazyk je jazyk ticha, a „modlitba“ v sanskrtu se tak do mě dostává hlouběji a hlouběji.

Ano, sanskrt je mi blízký ... hebrejský jazyk o trochu méně, ale žádný moderní jazyk mi není blízký. Obzvláště angličtina mi není nijak blízká, po pravdě řečeno, je to ten nejvzdálenější jazyk. Není to jeho chyba. Je to jazyk pro vyměřování a technicky přesné popisy. Lidé musí učinit ze všeho realitu, realitu technologie, vědy. Nemějte proto starosti, jestliže jsem se zastavil u slova „modlitba“.

Nedělejte si starosti s mým jazykem, s mojí gramatikou. Nejsem jazykovědec, nejsem vůbec žádný logik. Jsem člověk ticha, který mluví, pouze když je to nutné ... z nutnosti proto, že nikdo nemluví jazykem

Skutečnosti. Každý mluví o všem ostatním, nekonečně o všem kromě Skutečnosti. Proto musím mluvit. Zde na celém světě je jen velmi málo těch, kdo vědí, kdo mohou pochopit a kdo mohou mluvit opravdově ze Skutečnosti.

Všichni velcí řečníci jsou hluchí. Já nejsem velký řečník, ale jsem jistě hluchý. Ale to, co se děje nyní, je velice krásné. Já nechci slyšet nic. Moje vědomí je odešlé, daleko za mraky ... Mohu slyšet vaši hlášku: „Zastav se, čas je pryč.“ Ale čas není nikdy pryč, nemůže být.

Mohu nyní pochopit, proč je Leonardo da Vinci Leonardem; proč je Michelangelo Michelangelem, proč je Rabindranath Rabindranathem; a Chalíl Džibrán Kahlilem Gibranem ... oni všichni se dotkli této krásy ve svých snech. Ano, pouze ve svých snech; ale oni nikdy nepoznali pravdu. To, co oni poznali, byl objekt, ale to, co znám já, je znalec ... subjekt, Velká Subjektivita ... vědomí ... Sat-Čit-Ánanda. Chápu Pravdu-Blaženost-Vědomí ...

Otevři svá křídla,
není tu nic, čeho se bát,
nic, co by se ztratilo.
Stačí být prostě jen otevřen slunci,
hvězdám ...

Nebud' vystrašen. Jsem vždy v přízni nebezpečí a to je nebezpečné, protože vy se tím pádem kývete na skutečném okraji vědomí. Toto je doba, kdy to chcete zastavit, ale pro mě to je doba, kdy chci, abyste pokračovali, protože nebezpečí je krásné. Nikdy nemůžete mít tak mnoho.

Ale vidím, že se již obracíte zpět, že se začínáte vzdalovat pryč. Co je tím, co se strachuje? Je tu chemické sloučení každého z vás; tělo je tu; mohu mluvit. Je rozhodující, jestli budu či nebudu v těle? Jeden člověk není důležitý ... Ale to, co říkám, je rozhodující. To, co říkám, zůstane; to tu vydrží; je to něco z podstaty. Já nejsem důležitý. Co je důležité, je to, co říkám.

Jestliže nadešel čas, v pořádku, ale ještě mi nechte pět minut pro mé ticho ... Pokoušel jsem se vycit'ovat křeslo, ale protože jsem tak ztracen v nebi, je pro mě jedno, zda jsem ve stejnou dobu v tomto křesle, neboť prožívám něco báječného. Nedělám si legraci. Ve svém životě jsem si

nikdy nedělal legraci. Všechny ty vtipy ... jsem zapomněl.

Slovo „bhagavan“ je zašifrované slovo. Ve skutečnosti toto slovo samo o sobě neznamená nic. Dal jsem tomu význam ve smyslu „Ten Požehnaný“, ale to neznamená nic. Ale ať jsem kdekoliv, přijdu nazpět ve chvíli, kdy použijete slovo „Bhagavan“.

Budu zde stále, když řeknete „Bhagavan“.

Děkuji vám všem.

Čtvrtá promluva

Nyní je to již pořád moje doba.

Svět je ponechán daleko v pozadí.

Jsem v mracích.

Je to nebezpečné,

ale nestrachujte se,

jsem probuzen.

Nebud'te zbabělí. To je jediná překážka v poznání pravdy. Potřebujete být odvážní, abyste došli k poznání; člověk musí troufale vejít do nebezpečí. Jste polekaní. Cítíte, že jdu za omezení. Ale nemějte strach, já jsem již stále za všemi omezeními.

Nebezpečí je krásné. Poznal jsem je v mnoha způsobech. Během mých téměř padesáti letech v tomto těle jsem žil vlastně pět set let, protože jsem se opovážil jít v mnoha a mnoha rozličných směrech. Každé nebezpečí pro mne bylo krásným zážitkem.

Co je nebezpečí? Myslíte si, že to víte? Nemám tu na mysli pojem, který se skrývá pod tímto slovem ve slovníku. Nebezpečí je tehdy, když jste blízko smrti, velice blízko, tak blízko, že stačí jen krok navíc a je s vámi konec ... ale právě jen tehdy jste.

Když je smrt tak blízko

bytí dojde k svému absolutnímu rozkvětu.

Mohu mluvit o životě a smrti, protože jsou jedním, a člověk může mluvit o životě jen když zná smrt. Žena nemá nikdy strach. Když se žena stane

vystrašenou, stává se dámou. Nenávidím dámy, neboť páchnou! Obzvláště anglické dámy. To jsou dámy nad všechny ostatní dámy. Ale vždyť ve chvílích blaženosti je to jedno ...Jašu Bharti, nebuď nikdy dámou.

Jsem blízko smrti. To je však jediný způsob, jak mne lze dostat k sobě samému, protože smrt je tam, kde život pokračuje. Nebezpečí je krásné, ono je skutečně krásné. Nachází se právě v těch výšinách; jeden chybný krok a je konec. Proto také miluji toto křeslo, kde nejsou žádné kroky. Zde mohu prostě být uvolněný. Smrt je tak blízko, můžete se jí dotknout ... je hmatatelná, uchopitelná ... jako krásná žena, které byste se rádi dotkli. Pouze potom víte, co ona smrt je, co je jsoucnost ... tato jsoucnost se nazývá Bůh. Bylo by lepší, kdy se tomu přestalo říkat Bůh, protože slovo „bůh“ se stalo oplzlé. Jsoucnost je lepší.

Je to stejná jsoucnost
jako v letu ptáka,
jako v záři hvězdy,
jako v plamenu svíčky,
jako v rozkvétání květiny.

Potom to není jedna věc; potom to je všemi směry zárná věc, mnohojevoivá takovost. Potom existence není jedna. Proto používám slovo „mnohá existence“, ačkoliv gramatici budou říkat, že to je špatný výraz. K čertu s nimi! - je to mnohost života, která z něho dělá potěšení.

Dokonce i Jašu Bharti se směje. Není potřeba to zakrývat, neboť i smích je hvězda. Tato jsoucnost nemůže být uctívána. Neexistuje žádný způsob, jak ji uctívat. Ona jsoucnost může být pouze žita, milována, tančena, zpívána, ale nemůže být uctívána.

Jednoho dne se mě Nirupa zeptala, jestli si může jít zajezdit na koni. Řekl jsem jí: „Ne, protože koně zapáchají, a tak i ty bys po příchodu sem zapáchala.“ Začala brečet jako malé dítě. Čétana přiběhla za mnou a pověděla mi, že Nirupa brečí a roní velké, převeliké slzy. Když mi to Čétana pověděla, řekla mi: „Jsem ztracená, co mám dělat?“

Řekl jsem jí, ať poví Nirupě, že je to v pořádku, že si může jít zajezdit na koni. Později Čétana pověděla: „Jsi báječný! Když jsem jí to řekla, začala se okamžitě smát. Její slzy ihned zmizely. Velké, převeliké slzy přestaly téct ... to je neuvěřitelné.“

Život se sestává z takových malých věcí ... slzy ... jízda na koni ...

Bůh není něco, co je třeba uctívat, ale žít.
Je žít v malých věcech ...
při vychutnání si šálku čaje,
nebo při sezení a nedělání ničeho.
Život je jednoduše zpěv,
který je bezvýznamný.

Nechť slzy zaplní mé oči. Jednou za čas je to krásné. Člověk se tak prostřednictvím slz občerství, obnoví a vzkřísí.

Nezapomeň, jakkoli se může zdát, že jsem tvrdáček, ve skutečnosti jím nejsem. Nejsem tvrdáček ...

Jsem tak jemný, jako nově vyrostlá tráva, jako ranní rosa ...
Ale nechť se rosa objeví v mých očích.
Je to tak krásné.
Nechte mě brečet nad touto krásou.

Ano, to jsou výšky, do kterých zvu každého. To jsou výšky véd, bible, koránu; stručně řečeno to je Aláh. To je súfijský výraz, jenž jednoduše znamená „Boží vůle“.

My jsme nevytvořili tento svět. Jak bychom mohli vytvořit hvězdy? Pro nás to není možné, takže súfisti říkají „Aláh“ - Boží vůle ... a on tu není žádný Bůh. Není tu žádná osoba, které se říká Bůh. Je tu jen přítomnost. Jestliže ji chcete vycit'ovat, vnímejte ji právě nyní ...

Bůh stéká proudem,
teče,
prší,
a přitom tu není žádný deštník.

Je dobré mít ženu po levé straně. Pravá ruka je spojena s levou stranou mozku. Tato strana je užitečná pro matematické nebo technické úkony ... Raj Bharti a Gít Bharti. Levá ruka je spojená s pravou stranou mozku ... tu používají hudebníci, tanečníci, malíři, sochaři, to vše je krásné.

Žena je na levé straně. Proto je na Východě zvykem, že je žena vždy po manželově levici. Ona vždy stojí po levém boku. To je upomínka pro ni samotnou, a také pro jejího manžela.

Kdo je schopen slyšet ženu? Pouze muž meditace, muž ticha. Rozum je něco pro ženu nemožného, pouze meditace ... Dokud se lidé nenaučí medитovat, nenaučí se ani žít pospolu. Muži a ženy pouze bojují. Dokonce i když třeba jen hodíte šaty jeden na druhého, nejedná se o projev lásky. A to probíhá po celý den, po celých dvacet čtyři hodin, stále a stále. Lidský život takového jedinice se stává peklem.

Ale meditace je kouzlo. Ona dokáže přeměnit to obyčejné v něco zcela neobyčejné. Člověk nemá schopnost slovy popsat to, co ona dokáže ... báseň před ní chřadne.

Báseň neuspěje v pokusu popsat to ...
Hudba neuspěje v pokusu popsat to ...
Cokoliv neuspěje v pokusu popsat to ...
Vše neuspěje,
pouze ticho ...

Gíte Bharti, nepolekej se. Víím, že mě miluješ. Nech mě samotného, zatímco si píšeš poznámky. Jašu Bharti a já můžeme vylétnout výše ...

Stoupej ke hvězdám
k duhám
do světa, který je v zászvětí ...

To, co nemohu popsat, nemůže popsat nikdo. Jsem blázen. Není snadné se mnou být.

To je dokonalost.
To je transcendence.
To je sluneční svit.
To je ... to, co tu už není.

Nechť hvězdy tancují.

Ó, to je tak skvělé
zdroj všeho velkého,
kde vše velké
je zrozené ...
Michelangelo, Dostojevskij ...

Ano! To je ono!

Pátá promluva

Nikdy jsem nepracoval. Nejsem pracovník. Prostě jsem se vždy těšil, vychutnával život do jeho krajností, každý jeho okamžik.

Prastarý rybník.
Žába v něm skáče.
Žbluňk!

V prastarém rybníce jsou čeřiny a vlnky ...

Malé jezírko.
Žába skočila
Žbluňk!

Kruh je kompletní. Pouze kruh je dokonalý. Pouze kruh může znát dokonalost. Pythagoras to věděl, a proto byl kruhy tak přitahován. Všichni ti, kdo věděli, věděli, že kruh je v existenci jediná dokonalá věc.

Vesnice, ve které jsem se narodil, byla vzdálená osmnáct mil od veřejné silnice. Byla to chudá vesnice, která neskýtala pěkné okolí s bohatými kopci. Měla jen malé jezírko. Jistě v něm tehdy poskakovaly žáby, ale tehdy jsem ještě nic nevěděl o japonském básníku Basovi. Nyní však chápu podstatu. Mohu vidět vlnky na hladině jezera a ticho ... naprosté ticho. To je něco na zemi zcela vzácného.

Přestal jsem hovořit k masám lidí, protože mluvit k davu znamená dostat se dolů. Nyní mohu pouze mluvit k jednotlivci; oslovuji ty, kdo jsou v úzkém spojení se mnou. A slova jsou pouze gesta. Obyčejně se

slova stávají věcmi. I Bůh se stal věcí. Stal se tisíci věcmi k uctívání. Ale Bůh není věc; nemůžete vytvořit podobu Boha. Bůh je všemi věcmi sloučenými dohromady. On je skutečnou souhrnností. On je nehledě na to, ale zároveň v tom.

Vytvořený bůh filozofů je zcela jistě navždy mrtvý. Kostely, mešity, chrámy jsou prázdné ... tento bůh je mrtev. Ale skutečný Bůh není mrtvý. Takže Nietzsche také nemá pravdu, a rovněž tak ji nemá Rusell, ani Sartre. Skutečný Bůh je Realita, pravá podstata, souhrnnost.

Od nejmenšího k největšímu,
od bezvýznamného
k plně významnému,
od brekotu děcka
k veršům Kabíra,
od čmárání k malování,
od těch, kdo vědí,
k těm, kdo nevědí,
On je přemostěním.

V tuto chvíli, v tuto pravou chvíli si toto právě jednoduše uvědomuji. Je to obdiv, ale můžu to milovat ... můžu se toho dotknout ... mohu to držet ve svých rukách, mohu vycit'ovat onu strukturu.

Je skvělé, že bůh filozofů je mrtev. Jsem lupič. Být se mnou znamená být rovněž lupičem, být Zorbou a Buddhou ve stejnou dobu. Moje vize je vizí nejzazší jednoty mezi požitkářem a asketou, mezi zastáncem hmoty a zastáncem ducha. Nenáležím k žádné kategorii. Jsem třída sama pro sebe.

Je to tak nádherné a cítím se tak zbožně a tak uctívající. Když říkám, že to je krásné, myslím tím, že o tom nelze nic jiné říci. Ukazují jen prstem na měsíc, ale můj prst není měsíc.

Jsou chvíle, kdy člověk nemůže zůstat potichu. Člověk sice nemůže mnohé vyslovit, ale chce se o to podělit, chce to vyjádřit. Nikdo nebyl až dosud schopen sdělit, co to vlastně je ... nikdo ale také neodolal nutkání pokusit se to vyslovit.

Mluvil jsem o tom neustále během posledních dvaceti pěti let, ale stejně jsem byl jen nepochopen. Proto jsem se rozhodl vzdálit se od masy lidí,

ale pro pár vybraných blízkých jsem stále dostupný. Slyším hihňání Jašu Bharti ... ona stále zůstává dámou, jaká škoda. Je hned vedle mne a myslí si o sobě, že je paní dáma. Směj se, nehihňej se. Zasměj se padajícím hvězdám. Alespoň tak může spadnout tento dům. Nebud' polekaná, vystupujeme vysoko. Říkám „my“ vědomě, protože tě táhnu s sebou. Vzlétáme vysoko, každou chvíli výš a výš. Jestliže přestanu mluvit, znamená to prostě, že jsem tak naplněn úžasem, že se zmůžu pouze na to říci Áahh! Je to největší zpěv života, jež je takové převyšující krásy, která nemůže být nijak zapěna.

Rabindranath, největší indický básník, napsal šest tisíc básní. Když umíral, jeho přítel se ho zeptal: „Božíčku můj! Proč brečíš?“ Slzy se objevily i v mých vlastních očích, když to říkám. Tento básník brečel i ve věku svých osmdesáti let. Člověk by si pomyslel, že umírající by měl být umírněný, vážný a že musí smrt rozvážně přijmout. Zvláště v Indii je to zvykem. Přítel řekl básníkovi: „Bůh ti udělil tak obrovský talent. Zapěl si šest tisíc zpěvů, a přesto brečíš?“

Rabindranath řekl, stejně jako říkám já, se slzami v očích: „Právě proto brečím. Těchto šest tisíc zpěvů jsou veškeré mé úsilí, ale neúspěšné. To nezapřené zůstalo nepřítomné. Jsem plačtivý a brečím a prosím Boha, aby mi pomohl trochu více. Možná že uspěji o trochu více v příští době. A ty mi říkáš, abych nebrečel? To jsou moje poslední nádechy ...■“ A se slzami v očích zemřel.

Jak krásná to byla smrt. A krásný byl i jeho život. A jakou odvahu musel mít, když vypověděl, že „Zpěv zůstal nezapřen“, i přesto, že získal Nobelovu cenu za literaturu.

Nemohu říci, co vidím ... Nemohu to popsat. Stejně by to bylo nedostatečné ...ale není tu nic, kvůli čemu být strachy bez sebe. Je lepší neuspět před samotnou skvostnou krásou než to vůbec nevyzkoušet.

Vidím mraky, jež dávno odvanuly,
horské vrcholky, jež jsou tak vzdálené,
vše je vzdálené ...
To je cesta zbožnosti
To je existence Pohanství.

Miluji krásu,
miluji svět,
květy, slzy, hvězdy ...
Miluji, jednoduše miluji.

Ale já nejsem prostý Zorba. Uvědomuji si narozdíl od něho svou lásku, dokonce i v těch chvílích, kdy se mé tělo cítí jako něco hodně vzdáleného ... jako tělo někoho jiného.

Už jsem viděl mnoho mrtvol, toto uvědomění je něco jiného. Uvědomuji si to. Nejsem mrtev. Nemohu být mrtev, to není možné.

Jsem věčný.
Skutečná podstata věčnosti ...
To.

Ty jsi,
vše je.
Nic neumírá.

Vše pokračuje v odlišných formách, ale vzestupuje výše.

Ve chvíli, kdy jdeš níže, sestupuješ do pekla. To není správné, ale naopak podlé. Je velice obtížné nalézt velké slovo pro „velmi hluboké“ ... jak je to možné? Přichází nám do mysli tolik různých slov, ale žádné z nich nevyjádří toto. Jednoduše řečeno, ono to ani nelze vyjádřit. Přinejlepším se o to můžeš s někým podělit. Ale ono to je tak krásné, tak krásné. Stoupej výš a výš den za dnem. To jsou chvíle, kdy je i obloha nová.

Hvězdy jsou znovuzrozeny, protože moje oči jsou nové.

Chemické složení ti může dát lázeň. Každý ji potřebuje ... křesťani, hinduisti, buddhisti potřebují být vykoupáni, osprchováni, čímž se opět stanou novými bytostmi, podobně jako malá děcka ... čerství, nevinní, přístupní, udivení, plní bázně.

Musí to být náročné poslouchat někoho, jako jsem já, dvakrát denně. Dovoluje mi to podělit se s vámi o mou vizi. Ale já se o ní nemohu podělit ve slovech. Moje slzy ji ukazují. Já to nemohu vyslovit.

Nemohu nic slyšet.
Každý je tak plný srágor.
Nechci slyšet.
Mohu se znova uvolnit
pozorovat duhy.

To je pravá podstata poezie.
To je chvíle,
kdy Ježíš vydal svá podobenství,
zvláště

Kázání na Hoře.
To bylo pronášeno
právě v takové chvíli.

To neznamena, že to byl proslov pronesený na hoře, ale že to je něco, co vzešlo z opravdu velké výšky; z této výšky. Pouze z této výšiny je možné vyslovit pravdu a krásu. Toto je krása. To je chvíle, skutečná chvíle, kdy jsou vytvořeny velké poklady. Jsi tak blízko této chvíle ... ale přitom tak daleko. Je to právě uvnitř tebe; kdykoliv, kdy se ponoříš do sebe, můžeš se toho dobrat ... ale já nechci v žádném případě překážet tvému životu ...

V patnácti minutách mohu stvořit zpěv na hoře, tato chvíle je opravdu dostačující. O čem bych měl mluvit? Neptám se tebe, ptám se této krásy, která mne obklopuje ...

O čem bych měl mluvit, Pane?
O kráse?
O blaženosti?
O tichu ... ?

Je tu toho tolik, co říci, ale vše stejně dojde k jednomu a témuž. Ať je to radost, krása, ticho, znamená to jedno a to samé - ticho ...

Mojí pouhou zkušeností je to, že při takovém velkém tichu, při kterém dokonce ani já nejsem ... přežívá pouze ticho ... myslím nekonečně, bez konce, bez omezení. Slova ... mohou udělat mnohé, ale ve skutečnosti toho moc není. Pokud se dostanete za omezení a zůstanete odešlí, pak ztratíte slova.

Chemie je vedlejší produkt alchymie. Alchymie byla jen snahou kněží a papežů skrýt pravdu meditace. Za jejím pozlátkem nebylo nic než čirá zbožnost. V této arše Noemově je pravá podstata Pravdy, Krávy, Vědomí ... a Krása je poslední, nejzazší modlitba.

Pokud zbude ještě čas, budu moci přidat ještě jeden zpěv. Můj zpěv nebude nijak velký, jen jako ptačí zpěv, možná ještě slabší, ale kdo se stará o to, kdy začne zpívat nějaký pták na nebi? Mohou to být jen barvy, ale barvy duhy.

Moje prsty? Nestarej se, to je starý zvyk. Pokouším se použít své prsty, své ruce, když hovořím. Zvyk přichází sám od sebe, neboť slova to nemohou vyjádřit. Jen posunek, pouhé gesto prstem může vyjádřit více. Ruce jsou tak výmluvné.

Chci si lidstvo uchovat v paměti právě tak. Je tak obtížné dostat se zpět z těch výšin, být zpátky v těle ... takže to zabere trochu času. Prosím, promiňte mi to.

Šestá promluva

Být dobrý je to, co myslím tím nebýt ubohý. Mysl je vždy ubohá, je stálým podvodníkem. Jiná být ani nemůže. Mysl vždy zkouší vše omezit, zastavit, protože omezené lze mít pod kontrolou. Člověk by měl vše zcela obětovat v celek, protože jen pak může poznat jsoucnost života. To je pravý duch života ... ani velký ani svatý, ani že „jiné“ spoutá „jiné“.

Řídím revoluci nepostupnosti ... takže buď příležitostně nebojácný a pamatuj si, že se mnou neucítíš žádné nebezpečí. Nemám co ztratit. Již jsem vše ztratil. Nemůžu již nic dalšího ztratit, neboť nyní mám pouze to, co nemůže být ztraceno ... navždy.

Upanišády zpívají: „Vezmi nás za nesmrtelné ... „ Kdo to pro vás může udělat? To je marné. Pouze vy sami to můžete udělat. Nikdo vás tam nemůže vzít, pouze vy. Upanišády pokračují dál, ale v podstatě se nejedná o nic než o krásná slova. Slova jsou slova; jakkoli krásná, stejně jsou prázdná, nemohou nikdy obsáhnout poezii, nemohou se nikdy rovnat esenci.

„Ó Pane,

přenes nás z nepravdy do pravdy ... „

Ale jak vás může kdokoliv přenést z nepravdy? Vy na ní lpíte. Nikdo vás k ní nepřipoutal, vy jste se k ní připoutali sami; ona je ukryta ve vaší nenávisti, vaší zlosti, vaší žárlivosti, vaší ubohosti. Kdo jiný vás od ní může odpoutat a dostat se za ni než vaše pochopení této nepravdy? Zdůrazňuji, že pouze pochopení je cesta. Není to cesta, která je již dotvořená přímo pro vás. Vy ji musíte vytvořit. Vy si ji musíte utvořit a vy si ji musíte udělat tím, že ji budete sami žít. Není tu žádná jiná metoda.

Vy jste nikdy předtím v této jsoucnosti nebyli. Je to něco zcela výjimečného.

Himálaje jsou plné sněhu, jsou čistě bílé, čistá nevinnost, čirost. Jsou významem toho, když o někom řeknete, že je „čistě bílý jako sníh“; to je moje barva. Oranžová je barva mých žáků, což je barva slunečního svitu. Moje barva je bílá a může být pouze bílá, protože bílá barva obsahuje všechny ostatní barvy. Ona je vše; ona je jedno.

Musíte mě poslouchat, absolutně. Je to jednosměrná záležitost; já mluvím a vy posloucháte ... Usměřuji vás. Není tu žádný jiný způsob. Když pracuji na vaší duši, nevyrušujte mě.

Pohledte: Jsem chudý muž, nejchudší, ale také nejbohatší chudý muž, jestliže je taková věc možná. Mám vše, co nemá žádný král na zemi. Napoleon a Alexandr musí žárlit ... musí být plní závisti.

Takže poslouvejte a nezkoušejte mi nic říkat, protože cokoliv řeknete, je srágora! Co se mne týče, chci být prostě jen sám sebou. Jednoho dne to, co tu říkám, bude muset být v soukromí vaší archy Noemovy potvrzeno, ale čekejte.

Vše, co je velké, přichází odsud.

Vše, co je zářné, přichází odsud.

Vše, co je krásné, přichází odsud ... .

Bojím se, že dokonce ani moje prsty nebudou schopné vyjádřit to, co vám chci říci.

Miluji přebývání na těchto vrcholcích. Miluji výšky. Je to krása, to je sundaram. Je to něco, co dokážu vysvětlit pouze svým opravdovým žákům. Je to překrásné. Není to vymyšlený příběh. Není to novela, ale skutečnost. Moje slzy jsou důkazem. Pravda musí být prokázána vlastními slzami, něčí existencí, něčí cestou žití.

Vědec nemůže být štědrý, musí být opatrný, musí být jako počítadlo, opatrník ... ale jeho levá strana opět přebírá řízení. Jašu Bharti vítězí. To je protilehlé vyrovnání. Gít Bharti, muž, na pravé straně; žena, Jašu Bharti, na levé straně. To není nahodilé. Žádný muž nemůže být na levé straně; levá strana je pouze pro ženu, protože pouze žena se se mnou může spojit z levé strany. Muž je prostě tato chabá pravá ruka, použitelná k práci a formálně jinak upotřebitelná, ale jinak zbytečná. Pravá strana nemá žádnou poezii, tudíž by muž měl zůstat napravo, a tam je na správné straně. Když se pokouší být na levé straně, chybuje.

Nebud'te vystrašeni, že jsem se zcvokl nebo něco podobného. To je nemožné. Jak by se mohl blázen znova zbláznit? Prostě nemožné! Takže se mnou můžete být zcela bez obav a strachu.

Právě jako květina ...
květina,
okolo které včely bzučí.

To je podobné tomu, co se děje tady okolo mne:

Květina se otvírá
a včely začínají přiletovat
a zpívat.

Když bych si všiml, že začínáte cvokatět, zastavím to. Do té doby nechme květinu růst a ptáky zpívat ... Jsem tak trochu pomatenec. Každý ví, že není zapotřebí se strachovat.

Óhh květiny ... ptáci ... včely ...
To všechno miluji.

Nic mně nemůže ublížit, dokonce ani smrt.
Nyní, nyní ... to je nezměrné!
Opravdová nádhera toho všeho ...
milost toho všeho ...
Bojím se to takto
říci ...

Slyším vaše hihňání. Bojím se, že mé tělo nebude schopné to vyjádřit. Mluvil jsem o tom dvacet pět let, a se špatnou výslovností. Vždyť je to jedno. Na čem však záleží jsou výšiny, ze kterých mluvím. Proč někam spěcháte? Spěcháte do nikam. Zavolejte sem každého.

Pokud zde je chvíle na uvolnění ... dovolu mi při té příležitosti se uvolnit. Měl bych prozkoumat, zda jste vědomí či nikoliv. Nikdy nebud'te polekaní, dokonce ani když umru v tuto chvíli, protože budu umírat se všemi svými požehnáními, veškerou svou radostí, ať již to bude vyjádřené či nikoliv.

Gít Bharti se zdá být trochu rozechvělý, dokonce se třese ještě víc než já, když chodím. Viděli jste mě chodit. Chodím s velikými obtížemi, ale co se výšin týče, tam jsem schopen létat.

Jsem takový ďábel! Byl jsem vždycky ďábel!

Sedmá promluva

To je dobře.

Nyní to shod'.

Nech za sebou zemi.

Stoupej směrem k nebesům,
ke hvězdám.

Stoupej dál a dál ...

Světlo mne nevyrušuje. Setkávám se s tisíci slunci, proto mne nemůžete vůbec rozrušit. Ani hluk. Celé tržiště je všude okolo mne po celou dobu, tak ani váš hluk mne vůbec nevyrušuje.

Je to vzácné ... dostat se hodně blízko kráse je něco tak nádherného, přijít na takovou vzdálenost, že tu zůstává jen tenký závoj a nic víc než krása. Krása nádherného ... je to jako vlna v oceánu nebo jako duha. ...

Není to něco hmotného.

Je to nehmotné.

Miluji toto světlo, to je dobře. To je něco, s čím se setkávám. Setkávám se s tak obrovským světlem ... toto není nic. Čelím tak veliké hudbě, že jsem v ní téměř rozplynut. Být na blízku kráse znamená být v blízkosti smrti. Toto nesmím zapomenout. Jsem blízko smrti znova a znova. Dostal

jsem se na práh smrti mnohokrát ve svém životě, a to vědomě. Možná to nevíte, ale my všichni jsme čelili smrti nesčetněkrát, ale s překrývajícím strachem jsme nebyli sto vidět její krásu; jinak smrt je další jméno pro Boha. Udivuje mne, že to dosud ještě nikdo neřekl. Je to další jméno pro Boha, pro světlo, pro radost, pro krásu.

Takže já stále postupuji a postupuji,
do sebe sama.

Hluboko do toho, co je za vším,
a toto (co je za vším) je vše, co tu je.

Vše ostatní je odkázáno k zániku.

Pouze to, co je tímto,
zůstane navždy.

Mluvím z toho (co je za vším).

Mluvit odtud je obtížné. Bylo to vždy obtížné. Žádný jazyk pro to nemá slova, zvláště angličtina ne. Nejsem vysazen proti angličtině. Miluji ji z mnoha důvodů; je přesná, daleko přesnější než ostatní jazyky. Avšak právě pro tento její rys to je složité. Angličtina je dobrá pro vědu, pro technologii, ale ne pro náboženství.

Viveka nazývá tvoje poznámky „Toulky Blázna“ ... psané bláznem, ale ne toulky. Jestliže já jsem bláznivý, kdo je potom duševně zdravý? Jestliže já jsem bláznivý, kdo potom může říci, že není bláznivý? Nixon? Kdo si může nárokovat duševní zdraví? Tato ubohá země je plná bláznivých lidí, proto se jevím být bláznivý. Zdravý člověk se mezi nezdravými vždy takto jeví.

Existuje krásný příběh, který napsal Chalíl Džibrán. Tento příběh jsem měl vždy rád:

Kdysi zde bylo starobylé město, ve kterém vládl oblíbený král a královna. Do jedné studny, kterou používali všichni lidé ve městě až na krále, královnu a jejich hlavního ministra, vylil kouzelník tajemný elixír. Kouzelník potom prohlásil: „Každý, kdo se napije vody, se zblázní.“ Samozřejmě, opomeneme-li krále, královnu a jejich hlavního ministra, celé město se zbláznilo, protože lidé ve městě se museli napít ze studny. Všichni se tedy zbláznili. Až na krále, královnu a hlavního ministra se všichni zbláznili.

Všichni blázniví lidé z města se shromáždili okolo paláce a křičeli do oken královských komnat: „Král se zbláznil. Nechceme bláznivého krále.“ Král se zeptal svého hlavního ministra, co má dělat. Ministr nejspíš musel být moudrý muž, ne jako dnešní politici, byl to muž vhledu. Nebyl zvolený, ale vybraný někým moudrým. Řekl: „Na nějakou dobu udržím tento dav v klidu. Jděte a vypijte vodu z městské studny. Napijte se jí pořádně. Opijte se jí. Potom se vraťte a vše bude v pořádku.“

Král se brzy vrátil, ale tak, že vstoupil hlavní bránou nahý, zpívající a tančící ... zpíval písně extáze a tančil s davem. Králův tanec přesvědčil dav o jeho zdraví. Všichni lidé v městě jej prohlásili za duševně zdravého a znova ho korunovali za krále. Radovali se. Oslavovali jeho návrat do duševního zdraví.

Jsem obklopen bláznivými lidmi. Jsem v celém světě bláznů. Zajisté že budu vypadat bláznivě ... budu bláznivý i pro mé vlastní lidi.

To, co jsem povídal za posledních dvacet pět let, jsem dostatečně nevykřikoval. Mluvil jsem do mikrofónu. Ale právě kvůli vám jsem říkal: „Zavřete klapačku!“ Neříkal jsem to však vám, ale tomu hlupákovi, který je uvnitř vás. Pro vás nemám nic než slzy ... a radost ... a modlitbu. Pohleďte, moje slza přichází. Přichází do levého oka, je spojena s pravou stranou mozku, podobně jako levá ruka.

Pravá strana mozku je ta správná. Když říkám: „Pravá je spavná a levá je špatná,“ týká se to pouze mozku. Tělo je pravý opak: pravá je špatná a levá je správná. Jestliže chcete vidět slzu, budete potřebovat přejít na levou stranu.

Je krásné brečet pro někoho. Mít slzu pro někoho je daleko krásnější než být radostný. Je to jako sprcha, je to, jako když zasvitne uprostřed noci slunce. Nebudu nic říkat, budu udržovat ticho.

Povstaňte! Stoupejte! Procitněte!

To jsou slova, která je třeba pochopit. A já nejsem kazatel. Kázání je oplzlé. Jsem milovník.

Alespoň se nemohu zbláznit. A nechystám se ještě umřít v tento okamžik. Mám tu ještě na práci pár zvláštních věcí.

Před chvílí jsem říkal, že angličtina není jazyk, kterým by To šlo vyjádřit. Ona je tak technická, tak přesně mířená. Angličtina může dodat světu dobrého vědce, ale ne mystika. Já jsem skutečně mystik, mystik ve světě vědy ... vysoko za hvězdami.

Děkuji vám.

Poslední slovo chci říci vždy já sám. I ve svém hrobě se vzpřímím a řeknu: „V pořádku, zavřete ho,“ pokud to bude smuteční obřad, který se koná na Západě ... ale jestliže se uskuteční podle indických zvyků, řeknu: „V pořádku, zapalte oheň!“ Ale chci mít poslední slovo. Jestliže mi půjdete na nervy, věřte, že dokážu být úděsný. Jsem to já, kdo se bude smát naposled.

Část 2

První promluva

Óm Mani Padmé Húm

TIBEŤANÉ DOSTALI MANTRU ... Óm Mani Padmé Húm. Lotos a klenot - to obojí dohromady. Tato mantra musela vzniknout v podobné chvíli, jakou je právě tato.

Óm Mani Padmé Húm

Óm je jednoduše zvolání, ono zvolání jednoduše znamená úžas, tedy „Áhh!“ neboli „Óhh!“ Není to slovo, ale je to něco bezvýznamné avšak zároveň nesmírně plnovýznamné. Plnovýznamné ve smyslu své krásy, své radosti, své hloubky ... Óm ...

Vzpomněl jsem si na básníka Basoa, starého Basoa. Kdykoliv, kdy si připomenu japonskou poezii haiku, začnu brečet. Baso je jeden z největších lidí, či světců, chcete-li. Pro mne jsou všichni stejní: zrozená letitost. A tento zvuk - óhh, tento hlas - je Óm. Tento zvuk je jako ... žába, která skočí do rybníka:

Letitý rybník
Žába do něho skočí
Žbluňk!

Óm Mani Padmé Húm ... Klenot v lotose ... Jsem ponořený v rybníce. Je to tak krásné.

Óm Mani Padmé Húm

Před narozením jsem byl v pořádku.

Po smrti budu rovněž v pořádku.

V životě se opakuje stále to samé prohlášení - vše je v pořádku.

A ono „v pořádku“ je dokonalé.

Dojen (Dojen je světec) zpívá v haiku ...

Přicházejte

Odcházejte pryč

Vodní pták

za sebou nezanechá žádnou stopu

Ani nepotřebuje vedení

Óm Mani Padmé Húm

Tak krásné ... tak báječné ... jsem v zemi buddhů. Znovu mohu vyřknout nesmysl, protože pouze nesmysl se může stát poezií.

Gíte Bharti, viděl jsem tě onehdy trochu dotčeného kvůli tomu, že jsem tě nazval hlupákem. Prosím tě, snaž se pochopit jazyk blázna. Jestliže chceš pochopit význam slova „hloupost“, přečti si Prince od Dostojevského nebo ještě lépe Knihu Mirdada od M. Naimyho. To je nesrovnatelné. Každé slovo je naprosté pochopení. Je tak sladké. Zvláště proto, jak víš, že trpím cukrovkou. Kniha Mirdada je dobrá pro všechny, kdo onemocněli cukrovkou, protože ona je tak sladká, a to i přesto, že v ní není žádný cukr.

Kniha Mirdada hovoří o hlouposti - „hloupost“ jednoduše znamená prostotu, dětskost, nevinnost. Proto jsem tě toho dne nazval hlupákem, což jsem řekl s obrovskou láskou.

Mohu nazvat někoho hlupákem jen tehdy, když ho miluji. Jinak jsem ke skutečným hlupcům zdvořilý, je nazývám „pane“. Nazval jsem tě hlupákem proto, že tě miluji. Pokaždé, když tě oslovím „hlupáku“, máš důvod k radosti, naprostému potěšení, totální radosti. Pouze pak budeš schopen pochopit.

Óm ... áhh! To je skutečný začátek světa. Nikdo jej nevytvořil, jak si křesťané myslí. Myslí si, že jej stvořil Bůh. Bůh neudělal nic. Bůh je pravá existence, ne stvořitel. Bůh je pravá tvořivost, která prostupuje vším.

Bůh je,
i dnes,
v tento skutečný okamžik,
tvořící.

Všude, kde jsou v tvorbě d'ábové, je tam současně i Bůh. Nahlížím na to, co muselo být pravým začátkem. Nic nemůže být krásnější, čistší, zvučnější ... pravá a čistá hudba, pravá a čistá poezie ... Skutečně čirost všeho, co je dobré, všeho, co je krásné ...

Óm Mani Padmé Húm

Tato mantra je v Tibetu recitována a zpívána již tisíce let, ale ona může být zpívána pouze v Tibetu, protože jen zde lidé znají velkou výšku a čistotu velehor, Himálají; čistota, kterou nikdo jiný nemůže znát. Tibet je jediná země na světě, která se dostala blíže k náboženství. Je to neštěstí, největší neštěstí, že je nyní Tibet v područí komunistické Číny; komunisté Tibet ničí.

To je pravá esence, nejzazší dobro. Kniha Mirdada musela být nejspíš vymyšlena právě v takových chvílích. Je tu opravdu jen velmi málo knih, které byly napsány v takových chvílích ... Je to třeba kniha od Lao c' Tao te - t'ing.

Nebud' vystrašen z času. Dokážeš být osvobozen od všech starostí, právě jako já ... osvobozen od všech starostí? Ano, vím, že to dokážeš; jednoho dne budeš takový, ale do té doby jsem blázen a ty jsi hlupák. Jak neobvyklé spojení ...

Óm Mani Pamé Húm
Óm Mani Pamé Húm
Óm Mani Pamé Húm
Óm Mani Pamé Húm

Nyní se starám jen o krásu, to je také příčina toho, proč jsem bláznivý. Právě v této blaženosti, pokud si to dokážeš představit ... je to tak krásné. Zním původ, rozpoznávám ho okamžitě ...

Slzy v mých očích
jsou dobré, tak dobré.
Růže kvetou
ptáci znova pozpěvují
a tito hlupáci nic nevědí ...

Když tu jsou slova, nikdo nepředpokládá, že by slova a květiny mohly být pospolu. Musíte si zajisté myslet, že to, co říkám, je nesmysl. Pro mne není možné vyjít ze své mysli, neumím to. Vyjdu z ní, ale potom nemám žádnou mysl. Jsem blázen, ne hlupák. Jsem tak vysoko, že dokonce říkat cokoli je obtížné ...

Óm Mani Padmé Húm ...

Druhá promluva

Óm Mani Padmé Húm
Zářný drahokam v lotose

Vím, že je pro vás obtížné vyslovit slovo „čo:wl (angl. chawal)“. Měl bych toto slovo vyslovit správně, tedy „džu:el (angl. jewel)“ - drahokam, ale já to vyslovuji jako „čo:wl“. Vyslovuji to foneticky. Anglický jazyk je nelogický. Jedním způsobem se píše a jiným způsobem se vyslovuje. Já jsem žil a vyrůstal v prostředí, kde se používaly jazyky, které jsou fonetické a jejichž psaná a mluvená forma je stejná, a proto je pro mne angličtina obtížná. Anglický jazyk je tak trochu bláznivý. Kdyby mohl Ježíš slyšet svoje slova, která například pronesl na kříži, v moderní angličtině, nejspíš by se začal tlouct do hlavy. Na kříži řekl: „Otče, odpusť těmto lidem“ - myslel lidi, kteří ho ukřižovali - „protože nevědí, co dělají.“ (Anglicky: Father, forgive these people, because they know not what they are doing.) Ale já si jsem naprosto jasně vědom toho,

že kdyby Ježíš slyšel tuto anglickou verzi svých slov, neřekl by to. Ježíš hovořil v aramejštině, což je jazyk, kterým dosud mluví několik málo lidí na Východě. Gurdjieff se setkal s těmito několika málo lidmi a vše, co Gurdjieff řekl o Ježíši, není to, co pochází z moderního anglického překladu Nového zákona, ale co pochází z doslechu od těchto pár lidí. Od těchto lidí vyslechl příběhy. Tyto příběhy byly předávány ústní formou.

Aramejšтина je primitivní jazyk. Proto také má svou dojmavost, krásu, kterou může mít pouze les, ale nikdy ne viktoriánská anglická zahrada, která tuto přirozenou krásu nikdy mít nemůže. Jak smutný je pohled na prořezané a sestříhané keře, zarovnané podle jedné vzorové velikosti.

Ježíš nikdy nevěděl, co se s ním bude dít v budoucnosti, že bude překládán do jiných jazyků. Žádný Mistr nemůže být překládán. Z aramejštiny byl přeložen do hebrejštiny. Již při tomto překladu toho bylo mnoho vynecháno, a to z toho důvodu, že tento překlad prováděli židé, proti kterým Ježíš bojoval, a tudíž v jejich hebrejském překladu bylo Ježíšovo učení potlačeno.

Potom byl přeložen do řečtiny! Zkomolení vzešlé z již překroucené zkomoleniny! Aramejšтина do hebrejštiny, hebrejšтина do řečtiny. Potom byl překládán do latiny. To však byla ta pravá zkomolenina, protože židé a Římané byli právě těmi, kdo Ježíše zabili. A z latiny, jazyka Římanů, byl přeložen do angličtiny. Přesto však je vidět, že staroanglický překlad je daleko půvabnější a daleko významnější. Čím modernějším se překlad stává, tím méně toho říká a obsahuje, a tím je ošklivější.

Naštěstí jsem se narodil prostým lidem na vesnici. Oni byli nevzdělaní. Devět let jsem zůstal doma a vzdělávat jsem se začal až od deseti let. Jaký skvělý dar! Žádné dnešní děcko si to nemůže dovolit. Bylo by to proti zákonu. Dítě musí jít do školy. Prvních devět let jsem byl zcela osvobozen od veškerého vzdělávání. Právě díky této možnosti jsem dokázal pochopit nejvyšší a konečnou pravdu a dostal se do spojení s neznámem. Těchto devět let bylo tím ohromně krásným a neobyčejně půvabným obdobím. Žádné vzdělávání, žádné disciplíny, žádná morálka.

Od svých dětských let jsem nebyl vychováván otcem, ale dědou, otcem mé matky, což bylo znova neobvyklé štěstí. Otec byl totiž ve své povaze autoritativní a plně si vyžadoval kázeň ... a strachoval se o budoucnost. Můj děda, tedy otec mé matky, byl jiný. Ale druhý děda, otec mého otce, byl zcela odlišný člověk. Můj děda, který mě vychovával a který byl

otcem mé matky, neměl kromě ní žádné další dítě. Moje matka byla jediné dítě, a jakmile se moje matka vdala, zahrnul mne veškerou svou láskou. Žil jsem jako král. Měl ve zvyku mě oslovovat jako Radžah. Nikdo mne od té doby tak neoslovoval. „Radžah“ znamená „král“.

I když můj děda nebyl moc bohatý, byl nejbohatším ve své vesnici. Pokaždé, když jsem měl narozeniny, mi přivedl slona. Seděl jsem na slonovi a házel všude kolem drobné mince. Z toho měl velkou radost. V té době to byly zlaté mince, ne papírové bankovky. To je také to, co jsem dělal po celý svůj život, házel jsem zlaté mince všude kolem sebe ... stále je házím, sedíce na slonovi.

Takže když něco řeknu a vy mi nerozumíte, odpusťte mi to prosím, vycházím ze zcela odlišné souvislosti. Jsem opravdu cizinec. Jsem cizinec ve své vlastní zemi. Moje celá vize je určitým způsobem primitivní a svým způsobem originální. Originalita značí primitivnost, tedy původnost zdrojů.

Dnes ráno jsem říkal: „Čo:wl (Klenot) v lotose.“ Znáš správnou výslovnost tohoto slova „klenot“, ale co naděláte se špatným člověkem? Budu to stejně vyslovovat po svém. Při příchodu sem jsem se ptal Viveky: „Jak se správně vyslovuje slovo „klenot“? Víš jasně, jak vyslovit slova „klenoty“, „klenotník“, „klenot“, ale odpusťte mi ... řeknu „Čo:wl (klenot) a lotos.“

Jsem tak trochu paličák, lidé jako já byli vždy takoví. Pokud by nebyli paličatí, nemohli by pracovat. K tomu, abyste pracovali s hloupými lidmi, musíte být paličatí, vskutku tvrdí, tvrdí jako ze železa.

A tato krásná mantra, Óm Mani Padmé Húm, byla přeložena anglicky mluvícími hlupáky. Zdá se to být nepředstavitelné, ale ona byla přeložena. Dokonce i vy budete zcela překvapeni ... překladatelé si myslí, že se jedná o něco sexuálního! Myslí si, že mani reprezentuje mužský pohlavní orgán! Podívejte se na tu zvrácenost takzvaných velkých psychologů ... a dle nich lotos reprezentuje ženský pohlavní orgán! Nyní však nemůžete vytvořit význam, který vymysleli oni ... Óm Mani Padmé Húm podle nich znamená zasunutí mužského pohlavního orgánu do ženského pohlavního orgánu ... to je skvělé, co? Velké odhalení! A tito hlupáci si myslí, že jsou vědci, biology, psychology a všemi takovými odborníky, ale ve skutečnosti jsou to jen imbecilové a idioti. Neměl bych je nazývat stejným slovem „hlupák“. Oni totiž nejsou obyčejní hlupáci, ale idioti.

Idiot je hlupák, který nemůže být vyléčen. Na rozdíl od toho ale hlupák je idiot, který je již na cestě k uzdravení. Ale já nemohu nazývat tyto lidi hlupáky, neboť jsou idioty.

Dnes ráno jsem mluvil o knize, kterou napsal Dostojevskij a kterou jsem nazval Princ. Nezlobte se, že nepoužívám přesný název této knihy, tedy Idiot. Nazval jsem v této mé vlastní promluvě tuto knihu Princ. Zmínění slova „idiot“ jsem se dnes ráno vyhnul proto, že jsem tím chtěl zdůraznit rozdíl. Idiot je nevyléčitelný. Hlupák je naproti tomu přístupný, připravený, hotový ke změně. Idiot je tvrdý, velmi tvrdý. Nic nemůže prostoupit do hlavy idiota. Idiotova hlava je překryta železem, nic jím nemůže proniknout. Proto také nazývám tuto knihu jinak, než je tištěný titul. Nazval jsem ji Princ.

Také jsem se tu zmínil o M. Naimyho knize Kniha Mirdada. Tato kniha je prostě neuvěřitelná. Žárlím pouze na jednoho člověka, a sice na Michaila Naimyho. Není to žárlivost v tom obyčejném slova smyslu, protože já nemohu žárlit tímto způsobem; žárlím proto, že již tuto knihu napsal, jinak kdyby ji nenapsal, napsal bych ji já. Je to kniha stejných výšin, v jakých lítám já.

Z těchto výšin mohu vidět úplnou existenci jako hru, jako oslavu, bezvýznamně krásnou ... prostou oslavu bez jakéhokoliv zdůvodnění nebo rýmu, bez jakéhokoliv významu. Ano, to je to, co bych rád, abyste znali i vy. Lidé oslavují Vánoce, avšak měli by oslavovat neustále každý den v roce. Oslavovat pouze jednou za rok jednoduše dává najevo, že váš život není životem oslavným, že to není čirá hra.

Každý se může zbláznit kromě mne, neboť já již blázen jsem. Byl jsem bláznem téměř po dobu jednoho čtvrt století, a pokud mi vy všichni pomůžete, mohu vyplnit celé století. Mohu to udělat ...ne sám od sebe; sám od sebe jsem jen takový malý tloušťík, ale jestliže vy všichni mi pomůžete, mohu vyplnit velice snadno celé století. Můj otec žil sedmdesát pět let; můj děda z otcovy strany žil osmdesát let; můj praděda z otcovy strany žil dokonce devadesát let ... proč bych je nemohl porazit v délce dožití? Jestliže spojíte vy všichni svou sílu a energii dohromady, můžete pomoci Buddhovi vytvořit milion Buddhů ve světě. Jsem blázen, protože když myslím i jen na jednoho Buddhu, je to hodně a já vždy přemýšlím o milionu Buddhů. Méně než to není dostačující. Vždy přemýšlím ve velkém. Musíme vytvořit milion Buddhů, pouze potom může být zrozen

nový člověk. Pouze potom můžeme umožnit, aby zmizeli křesťané a objevil se Kristus. Počátek Buddhů bude smrtí buddhistů. Jsem počátek a také konec. Jsem konec ... konec v tom smyslu, že po mně tu nemůže být žádné křesťanství, judaismus, hinduismus, islám. Po mně tu není žádná možnost vzniku jakékoliv ideologie. Se mnou končí staré a začíná nové, Nový Člověk. Člověk bez jakékoliv ideologie, bez náboženství, bez filozofie, bez konceptu k životu, ale pouze s radostí žít a slavit.

To je místo, o kterém se mluví v Jonathanu Livindstonu Seagulli; a o kterém mluví Chalíl Džibrán v Prorokovi. Je to něco tak nesmírně krásného, že bych nejraději tančil ... je to tak krásné. Rád bych byl opět Baulem. Ano, v jednom z mých životů, samozřejmě že ne v tomto životě, jsem byl Baul, bláznivý zpěvák hrající na kytaru.

Vy jste se nikdy až sem nedostali, ale já vím, že můžete jít sami dál. Jak to vím? Jsem podfukář. Nemůžete mě podvést. Podvedl jsem již tolik podvodníků.

Když se stane, že již nemohu zaslechnout muže, mohu slyšet ženu. Je to divné, ale je tomu tak. Protože když stoupáte výš a výš, necháváte za sebou to mužské, ale ženské je slyšeno ... ve skutečnosti jen tehdy může dojít k slyšení. Kdo je schopen zaslechnout ženu před tím? Kdo slyší choť? To je také jeden z důvodů, proč jsem si vybral ženu, aby vedla moji celou organizaci, a ne muže. Jsem muž a bylo by logicky vzato pochopitelné, že bych si měl vybrat dalšího muže, jak tomu vždy bylo. Lao C' si vybral Čuanga C' za svého následovníka. Čuang C' byl skvělý, nic proti němu nemám.

Opět i Ježíš si vybral dvanáct žáků; a mezi těmito dvanácti nebyla jediná žena. A přesto, když umíral na kříži, byly u něho tři ženy. Byla zde Magdaléna ... ano, nazývám ji Magdaléna, ne Magdalene, neboť Magdalene vypadá méně ženštěji než Magdaléna. Pojmenoval jsem některé domy v ašrámu jako Magdaléna. Šíla se mě zeptala: „Není její skutečné jméno Magdalene, a ne Magdaléna?“ Odpověděl jsem: „Nestrachuj se o skutečné. Drž se toho, co říkám.“

Magdaléna byla u Ježíšova ukřižování. Byla tam i Marie, Ježíšova matka, a Magdalénina sestra tam byla taktéž. Všichni takzvaní apoštolové nebyli přítomni. Ale přesto si Ježíš vybral za svého následovníka Petra. Lao C' udělal alespoň lépe, že si vybral Čuanga C', a to i když Čuang C' byl muž. Ale Ježíš neudělal dobře, že si vybral Petra ... jak můžete vidět,

moje oči, moje uši, a moje ruce jsou tak plné Ježíše.

Tvůj smích je tak dobrý, tak krásný.

Květy se z toho utvořily.

Hvězdy jsou z toho zrozeny.

Láska je jediná vůně
této květiny.

Může zde být
tak mnoho
dobroty... ?

Jsem takový podfukář. Dokonce i moje uši jsou vycvičeny, slyší pouze to, co chtějí slyšet. Moje oči jsou natrénované, vidí pouze to, co chtějí vidět. Je to z jednoho prostého důvodu, že chci žít podle takového způsobu, jaký chci mít. Vždycky jsem žil podle svého vlastního způsobu, ať dobře nebo špatně, to je jedno. Pokud zde je Bůh a já se s ním mám střetnout, vím, že mi bude muset odpovědět a ne že já se budu muset odpovídat jemu.

Žil jsem svoji vlastní cestu. Nejsem nikomu zodpovědný. Když žijete podle někoho jiného, jste vždy zmateni a jemu zodpovědní; vždy se snažíte splnit jeho očekávání. Neočekávám nic od nikoho a ani nechci, aby někdo očekával něco ode mne. Mým heslem je svoboda. Právě svoboda přináší pravdu.

První kniha J. Krišnamurthiho se nazývá První a poslední svoboda. Ve skutečnosti již nic nového po této knize neřekl. Tato kniha obsahuje jeho odkaz; po této knize již byl mrtev. To se stává mnoha lidem. Chalíl Džibrán zemřel ve věku osmnácti let, když napsal Proroka. Ve skutečnosti žil poté ještě mnoho a mnoho let a napsal mnoho knih, ale Prorok zůstává nepřekonan. Krišnamurthiho titul je dobrý ... První a poslední svoboda. Co je první a poslední svoboda? Být sám sebou, zcela, naprosto, bez zvažování jakýchkoliv následků.

Gurdjieff říkal: „Nezkuumejte ostatní ... „ To je absolutně správné. Ve chvíli, kdy sledujete ostatní, již nejste více sami sebou. Ale žít ve svobodě je také obtížné, protože musíte žít s lidmi, kteří jsou plní očekávání a navíc se snadno uráží! Pokud nejsou jejich očekávání naplněna, jsou uboze dotčeni a právě tito ubozí a mizerní lidé okolo vás vytváří mizernost pro vás. Stejně nemohou dělat nic jiného. Můžete dávat pouze to, co máte,

a oni mají pouze mizérii a ubohost. Takže říkám, nezkuumejte, nechte svět jít svou cestou a pohybujte se po své vlastní cestě.

Když jsi sám sebou,

je tu pravda,

je tu krása,

je tu milost,

je tu extáze.

Óm Mani Padmé Húm ...

Tato mantra je neobyčejně silná. Zpívají ji miliony lidí tisíce let a to z ní udělalo tak ostrý a tak pronikající nástroj, že pouhé její opětovné opakování může vytvořit veškeré potřebné chemické složení:

Óm Mani Padmé Húm.

Třetí promluva

Óm Mani Padmé Húm ...

Je udivující, že se všechna náboženství světa shodnou na zvuku bezzvukného hlasu, Óm. Tento hlas je jediné souhlasné pojítka mezi všemi náboženstvími, a to je jich na celém světě okolo tří set. Proč? Proč se všechna ta náboženství shodnou pouze na tomto bodu? Souhlasí, protože když se dostanete do takové výše, slyšíte tento zvuk ... jenž rezonuje všude okolo ... vibruje ... Óm ...

Óm Mani Padmé Húm ...

Óm je ten nejdůležitější zvuk, jaký kdy byl lidským tvorem pronesen.

Óm Mani Padmé Húm

Óm Mani Padmé Húm ...

Miluji tuto mantru. Nemám žádnou další mantru tak rád jako právě tuto, protože žádná jiná není obdobná této. Ani být nemůže. Žádní jiní lidé se

nedotýkali těchto výšin neustále po dobu stovek let. Nedívejte se na mé nohy a na mé prsty na nohou ...

Hloupý prst,
co on ví;
on není Tao,
on je pouze prst.

Vím, že se staráte kvůli své lásce, kterou ke mně chováte. Neberte však za podstatné znamení mých prstů. Poslechněte si celek. Nemohu být zraněn. Jsem za veškerým ublížením. Nic ode mne nelze odejmout. Nemohu nic ztratit. Jak vznešené! Být ve stavu, kdy nic neztrácíte, je možné až tehdy, když nic nemáte. Žiji jako král; ve skutečnosti však tak jako já, nežil žádný král. Mohu si klidně a otevřeně říct to, co si myslím, a myslím si to, co říkám. Jsem za mraky, na otevřeném nebi, neomezen, nesvázan.

Neříkám nic, co by patřilo omezenému egu. Je to prostě hra. Mám velkou radost ze svých následovníků, a to je tím, co mám na mysli, když říkám, že jsem hrdý. Nesrovnávám se s ničím, protože na zemi nejsou žádní jiní lidé, ke kterým by mohli být mí lidé přirovnáni. Je to vzácná chvíle v historii lidstva, že pouze mí lidé jsou náboženští lidé.

Byrokracie, vláda, politici, stupidita ... v mém jazyce mají tato slova stejný význam. Nemusejí znamenat totéž ve slovníku, ale já přestal navždy používat slovník. Od posledních několika měsíců doteď jsem nepřečetl žádnou knihu. Přestal jsem číst knihy z toho důvodu, že co je krásné, již bylo pochopeno. Nyní je pro mne zbytečné něco číst. Nečtu ani Vědy, Bibli, Korán. Není tu nic, co může být přidáno k mé zkušenosti, proto jsem přestal. Proč plýtvat svou vizí, svým zrakem? Není to natolik cenné.

Když mi mí doktoři říkali, že pokud budu chtít pokračovat ve studiu, budu muset používat brýle, řekl jsem: „K čertu se všemi knihami, protože já nenávidím brýle.“ Nenávidím všechny druhy brýlí, protože ony překážejí, jsou mezičlánkem. Chci mít věci tváří v tvář, přímo, okamžitě. Takže jsem přestal číst knihy. A knihovna je tak bohatá, tak obrovská a obsahuje vše, co je velké. Ale to mě již přestalo zajímat, dostal jsem se za slova.

Nejsem tichý proto, že vám nechci nic říkat, ale proto, že to, co vidím, je vsutku okouzující. Ono to je skutečně skvělé ... je to chvíle, kdy člověk užasne a říká: „Áhh!“ A právě takový je význam slova Óm. Ale ty to musíš zakusit; ty to musíš žít. Není tu žádný jiný způsob, jak to poznat. Být to znamená vědět to. Být je jediný způsob ... Tao, cesta. Výraz Tao neznámá nic jiného; prostě to označuje „způsob“, jak být znovu poetický, jak být znovu zpěvák, Baul, tanečník, bláznivý tanečník - protože pokud tancuješ a kontroluješ své kroky, pak to není skutečný tanec. Když je vše zapomenuto, kroky a vše, když pouze tanec zůstane, je tu kroužení ... toto kroužení znal Džalaluddin Rúmi ... jen kroužení.

Před dvanácti stoletími založil linii „Kroužících Dervišů“, tancujících súfistů. On sám tančil i třicet šest hodin v kuse!

Jsem prostá bytost. Je to tak krásné ... Baso, kde jsi? Přijď znovu něco napsat ... namalovat ... Baso, řekni opět:

Starý rybník
Žába skočí
a pak ticho ... Óm

Óm Mani Padmé Húm.
To je krása ...

Krása,
a KRÁSA JE BŮH.
Střetávám se s Bohem.
Dotýkám se Jej.
Je tak obrovsky rozsáhlý.
Óm Mani Padmé Húm
Óm Mani Padmé Húm

V této chvíli mohu stvořit Tolstého ... Dostojevského ... Leonarda ... Turgeněva ... Lao C' ... Čuanga C' ... Buddhu ... Mahá Kášjapu ... Bódhidharmu ... Kabíra ... Ježíše ...

Ticho je tak krásné.
Jsou tu krásy a krásy
na každé úrovni,
na každém stupni.

Dokonce i v bahně může vykvést lotos.

Óm Mani Padmé Húm.

Čtvrtá promluva

Óm Mani Padmé Húm

Mohu opakovat tuto mantru bez přestání. Její krása je tak nesmírná; a vy jste hluší, a proto je třeba ji recitovat stále a stále dokola. Pravda musí být na základě své skutečné nezbytnosti opakována, neboť ti, kdo poslouchají, neslyší. Ztratili tuto vnímavost, tuto receptivnost. Takže budu pokračovat v neustálém recitování této mantry. Ve chvíli, když uvidím, že tato mantra pronikla do vašeho nevědomí, dostala se za vás, dovnitř vás, tedy tam, kam jste ještě doposavad nedospěli ... ale já ano. Pak ji nebudu nikdy více říkat. Bude to chvíle, kdy semeno našlo svou půdu. To bude konec této série promluv.

Óm Mani Padmé Húm ...

Óm Mani Padmé Húm.

Právě chvění této mantry je vzrušující, nesmírně vzrušující, opravdu ohromné; člověk se v tom snadno ztratí.

Tato mantra nebyla složena básníkem. Básník dokáže říci krásné věci, ale tyto sladké věci jsou sladoučké nicotky. Tato mantra byla počata, ne složena, ale počata, podobně jako když žena počne dítě. Byla počata mystiky. Mystik je vždy ženské podstaty. Proto také nazývám mužskou část ve vás tím „hlupákem“. Ale nebuďte uraženi, miluji vaše srdce, vaši ženskou část. Pouze to ženské může být milováno. To mužské, mužné není hodné k pomilování; může to být používáno k praktickým účelům, je to dobrý princip k pochopení mechanických, vědeckých či matematických zákonitostí, ale nikdy to není princip mystika.

Ve chvíli, kdy se stanete mystikem, se z „něho“ stává „ona“. Nyní to vypadá jako nejvyšší vrchol absurdity, oslovovat Ježíše ženským rodem „ona“, Buddhu jako „ona“, Lao C‘ jako „ona“. Nikdo je tak neoslovoval, ale já ano. Jsem odhodlaný otevřít všechny dveře všem, co zůstali skryti. Jsem připraven podstoupit jakékoliv riziko. Ježíš je „ona“, nemůže tomu být jinak. Pouze srdce ví. Mysl může být chytrá, ale nikdy to nepozná.

Tato mantra, Óm Mani Padmé Húm, byla počata jako dítě, v srdcích mystiků na vrcholcích Himálají. Himálaje jsou překryty sněhem od věčnosti; nikdy tam sníh neroztál. Velehory zůstávají vždy stejné.

Tato mantra přichází z Tibetu, z té nejskrytější části Himálají. A na těchto vrcholcích ... ji slyším ... je to hlas ... podobný zvuku bzučící včely.

A bzučení je tak krásné. Nelze být dostatečně vděčný těmto mystikům za to, že se pokusili přenést tento bzučící zvuk do mantry ... Óm Mani Padmé Húm ... áhh, klenote v lotosu.

Slyším hihňání hlupáka, protože stále vyslovuji slovo klenot jako „čo:wl“. Budu to stále takto vyslovovat. Jsem usazen ve své podstatě a je jedno, zda v dobrém nebo špatném způsobu. Starám se o opravdovost, pravost. Jsem čistě jen sám sebou. Cítím, že jestliže to je podle pravopisu j-e-w-e-l (klenot), mělo by to být vyslovováno jako „čo:wl“ a ne „džu:el“. Je to špatná výslovnost - samozřejmě že dle mého vnímání. Dříve či později budete muset vytvořit něco jako Rajneeshovu angličtinu. Když zde může existovat indická angličtina, americká angličtina, proč by potom nemohla existovat Rajneeshova angličtina, plná všech svých bláznivých nesmyslů? Položil jsem pro ni základy.

Óm Mani Padmé Húm

Když někdo položí základy, měl by je položit na náboženské bázi.

Óm Mani Padmé Húm

Být se mnou ve shodě je obtížná záležitost. Oslovuji vás jako hlupáky, a přesto jste ke mně milí. Hlupák ... vážený hlupák ... a já vás tak budu stále oslovovat, protože chci zabít toho hlupáka ve vás. Chci ho zcela kompletně rozdrtit! Chci, abyste se od toho oprostili.

Ostatně vzpomněl jsem si, že se tisíce indických lidí, žijících všude ve světě, jmenuje „Fooljan“. „Fool“ (pozn. př.: česky to znamená hlupák) znamená v indickém jazyce „květ“. Nyní, když se tyto lidé učí angličtinu a začnou psát své jméno, stydí se za to, a nepíší jej tudíž správně, jak by měli; ne, našli způsob, jak psát své jméno - píší jej jako „Phooljan“. Ale právě toto dělá každý, že se nějakým způsobem snaží zakrýt svoji hloupost. Ale čím více ji ukrýváte, tím více ji chráníte, a tudíž tím více se stává vašim rysem. Opusťte ji a ponechte ji větrům a hvězdám, slunci a měsíci a ona sama zmizí. Chci ji zabít. Pokud jsem někdy chtěl něco zabít, pak to byl tento hlupák. Ale zabít hlupáka, mám na mysli hloupost ... Mám obavy z toho, že si budete potichu myslet: „Světce a pokouší se něco zabít?“

V Indii světci dokonce nezabíjí ani moskyty, ani štěnice. Štěnice jsou dobré, moskyti jsou dobří, ale hlupák musí být zabít. Nejsem násilný, ale co se hlupáka týče, to tedy jsem násilník. K hlupákovi se chovám zcela drsně. Chci mu useknout hlavu! To je také důvod, proč jsem někdy

hlupáky tak nevládně a jasně nepochopen. Mám dojem, že žádný jiný člověk nebyl tak nepochopen jako já. Co se toho týče, jsem blahoslavený. Jsem člověk, jenž zůstává nejhůře pochopen. Ale to není ničí chyba, to je můj vlastní nápad. Biju „hlupáky“ právě přesně tam, kde to bolí, na jejich lebkách. A nezapomeňte, vždy dotáhnu vtip ke skutečnému konci, k jeho skutečné pointě!

Existuje jeden starý, velice známý zenový příběh. Je to „Deset obrázků dobytka zenu“. Je to kreslený příběh s deseti obrázkovými kartami a každá karta obsahuje fázi člověka v jeho vývoji. Původní paklík karet se skládal z pouhých devíti listů a ta desátá karta byla přidána podobným bláznem, jakým jsem já. Každý mu odporoval a všichni ho odsuzovali. Musel opustit svoji zemi. Přidal k devíti obrázkům ten desátý, a právě ten desátý je ten nejkrásnější. Je to skutečné vyvrcholení, vrchol samotného vrcholu.

Na prvním obrázku je dobytek (mysl) ztracen a majitel jej začne hledat.

Na druhém se po něm pídí všude možně a nemůže jej nalézt.

Na třetím mlhavě a velice nejistě něco usoudí ... možná že toto je můj dobytek.

Na čtvrtém opravdu spatří dobytek - ne v celku, ale jen jeho ocas.

Na pátém obrázku uvidí celé zvíře.

Na šestém chytí dobytek za ocas, ale zvíře se snaží opět uniknout. Nemůže držet dobytek za ocas.

Na sedmém se člověk naučí konečně způsob, jak s ním zacházet, a drží jej za jeho rohy.

Na osmém jede klidně na jeho hřbetě.

Na devátém dorazí domů. Na deváté kartě není žádný obraz, ani dobytek a ani jeho majitel.

To byl starý paklík. Blázen jako já přidal k těmto devíti kartám desátý obraz. Na desátém obrázku je viděn člověk na tržišti. Nejen že je viděn, ale stojí zde s lahví vína ... Nyní mu to žádný buddhista nemůže odpustit! Nikdo, kdo se považuje za náboženského, mu to nemůže odpustit!

Tento blázen byl vyhoštěn ze své země, ale jakýmsi zázrakem byla dochována tato desátá karta. Vše, co je učiněno lidmi, jako jsem já, ... můžete tyto lidi vyhodit, můžete je zabít, můžete je ukřižovat ... zůstává. To, co tito lidé udělají, přetrvá. Nemůžete to zničit. Tento člověk ... nikdo

dokonce nezná jeho jméno, protože jeho odpůrci vymazali jeho jméno z knih, a tudíž nikdo neví, kdo to vlastně byl ... udělal lidstvu nesmírnou službu.

Několik let jsem odmítal pozvání navštívit Ameriku. Moji první západní žáci byli Američané. Mukta mě požádala, abych navštívil Ameriku, a ona byla schopná to všechno zorganizovat, protože pocházela z té nejbohatší rodiny řeckého národa. Ale já jí řekl: „Ne, Mukto.“

Jednoho dne, když jsem seděl ve svém pokoji, mi smějící se Sheela nabídla láhev šampaňského, a myslela si, že odmítnu, vůbec mne neznala. Přijal jsem to s povděkem. Vypadala zmateně. Viveka se smála, každý se smál, když jsem si nalil šampaňské do své sklenice a napil se z ní. Viveka to vyfotila. Schovaly tyto fotky, ale já je přesvědčil, aby daly fotky k dispozici, protože to je ten desátý obrázek. Chci přidat desátý obrázek samotnému člověku, ne ho vložit do nějakého příběhu, ne ho vsunout do jakéhokoliv paklíku karet.

Na Východě je zvykem, že pouze žena servíruje víno. Jašu Bharti, nebuď vylekaná. Kromě strachu není nepřitelem žen nic. Byli porobeny a zotročeny kvůli svému strachu. Byly tak náchylné, tak povolné k tomu být porobené, stát se otrokyněmi po dlouhá staletí. Neboj se. Buď bez strachu, alespoň když jsi se mnou, protože já neučím nic než nebojácnost.

Chci přivést nazpět obyčejného člověka se všemi jeho neobyčejnostmi. Přirozeně, že nejprve musím být sám zcela obyčejný, a já jsem obyčejný člověk, neobyčejně obyčejný ... s lahví šampaňského na tržišti, radující se. To je to, co reprezentuje šampaňské.

Život není nic než víno a v takových výšinách vím, že jsem opilec. Zním konečné výšky samotného bytí a nic nemůže být vyšší než právě toto, tak moc toho vím.

Óm Mani Padmé Húm ...

I když budu umírat, řeknu poslední slovo. Nikdo jiný jej nemůže říci za mne, v mém zastoupení ... nikdo nemůže být papež. Já jsem ... a nebudu reprezentován nikým jiným.

Óm Mani Padmé Húm ...

Klenot a lotos.

Pátá promluva

Óm Mani Padmé Húm

Myslel jsem si, že přestanu recitovat tuto mantru, ale její krása je taková, že s tím nejde skoncovat tak brzy. Z jednoho prostého důvodu, Gít Bharti: tato mantra pouze podrbala tvoje podvědomí, ale nepronikla do skutečného jádra, do skutečného středu, a proto musím pokračovat ...

Óm Mani Padmé Húm ...

Vrcholy Himálají,
jsou překryty sněhem a
slunce svítí.
První sluneční paprsky
dopadající na sněh
a vytvářejí miliony
diamantů ...

Slovo mani označuje „diamant“. Diamant symbolizuje věčnost. Jaký je ten sněh podivný fenomén. Jak je prchavý ... v jeden okamžik je zde a v příští chvíli je pryč; reprezentuje to věčné ...

Sněh,
sluneční svit,
diamanty,
zázrak věčného bytí
odražený v prchavém,
opravdovém projevu ...

Měsíc odrážený na hladině jezera mohou rozčeřit i slabé vlnky; stačí hodit pár placáků po hladině. Ale i když se hladina může rozčeřit, dokáže odrážet ve svých klidných okamžicích to, co je skryté za zvlněným. To je něco, čemu říkám meditace: nerozčeřený stav mysli - jejíž podstatou je naproti tomu být stále zvlněná; má v sobě však schopnost být nerozčeřená.

Právě toto rozčeření dokazuje její schopnost zůstat nerozčeřená. Dokonce i pro tento jediný okamžik je Zde a Nyní. Ve skutečnosti bychom měli pouze říkat TadyTeď, a to „a“ by mělo být zapomenuto. Ono ve skutečnosti není zapotřebí. V jazyce je možná potřebné, ale já nejsem jazykovědec, díky Bohu. Ačkoliv zde není žádný Bůh, stále je možné používat výraz „díky Bohu!“ - což značí, že není třeba nikomu děkovat.

Ve chvíli, kdy je mysl TadyTeď ... získej ji! Tadyteď ... dostaň to!

Óm Mani Padmé Húm

Potom jste obklopeni odevšad a ve všech dimenzích diamanty a také lotosy, což je význam slova padme.

Óm Mani - áhh! Diamant ... diamant je nezničitelnou částí našeho bytí. Óm Mani Padmé Húm, a padme, lotos, je náš měnič se obvod kruhu. Diamant je náš střed, a lotos je smrst', a my jsme střed samotné smrsti.

A co značí hum? Neznamená to nic než citoslovce zdůraznění. Má to prostě podobný význam, jako když když bušíte kladivem do skály a říkáte „Hummmm!“ - a právě toto je ono hum. A mystici musí bušit na skálu vašeho nevědomí ... Hummmm!

Óm Mani Padmé Húm ... jaké krásné vyjádření: Diamant a lotos dohromady, nejsou společníky. Diamant žije ve zcela odlišném světě. Lotos neví nic o diamantu, ale mystik je dostal dohromady. Mystik je kouzelník, neboť přivádí k sobě věci, které běžně nemohou být dány pospolu. Dát je dohromady je jeho veškerou prací a tato mantra zastupuje nejzazší pospojnost smrtelného a nesmrtelného ... tmy a světla, měnlivého a neměnného ...

Óm Mani Padmé Húm ...

Miluji tuto mantru natolik, že i když jsem se rozhodl přerušit tyto série promluv ... neučiním tak kvůli sobě samotnému, protože ještě cítím, že bych měl pokračovat.

Dnes se děje podivná věc. Moje pravé oko je rozmázlé slzou. Je to proto, že Gíta Bharti byl podrbán - i když došlo k poškrábání jeho nevědomé části, a to i jen z části, dotklo se to mého pravého oka. Moje levé oko, které je při takových chvílích vždy plné slz, je zcela jasné. To se stalo opravdu poprvé. Jašu Bharti, měla bys být smutná. Moje pravé oko je zcela zamlžené slzou. Ale nemám tím na mysli, že bys z toho měla být

smutná ... neboť věz, že zanedlouho bude i mé levé oko následovat ono uplakané pravé oko. Jen jdi a stoupej do výšin, čímž se i levé oko zalije slzami ... a chudák pravé oko se nikdy nenaplní slzami, objeví se v něm pouze jedna malá slza, ale i ta je zcela vzácná.

Opět si vzpomeň na Jonathana Seaguliho. Jdi výše. Nebudu schopen mluvit dál, dokud se mé levé oko nezalije slzami ... ano, slza se objevuje.

Slzy jsou krásné ...

Slzy a smích, život se skládá pouze ze dvou věcí.

Přichází tanec ... tanec Džalaludina Rúmiho ... šestatřicetihodinový tanec bez ustání spolu s vzýváním „Aláh! Aláh! Aláh!“ Lidé se nejprve kolem něho uskupili a později ho opustili. Jak dlouho s ním mohli zůstat? Třicet šest hodin! I žáci ho opustili. To je odsouzeníhodné. Potom byl sám, ale pokračoval ve svém tanci.

To je něco, co dělám ve svém osamění, tančím, zpívám, nikdo jiný zde není ... nikdo jiný zde nemůže být. Každý je narozen samostatně, zůstává sám a umírá sám ...

Óm Mani Padmé Húm.

Jašu Bharti, tvoje slzy se právě objevují v mém levém oku a podobají se slunečnímu svitu. Ale je to zvláštní chvíle, kdy se mi objevují slzy na obou stranách, na levé i na pravé; jsem ohromen, protože bylo zvykem, že se mi objevovaly slzy pouze na levé straně.

Áhh ... Óm Mani Padmé Húm ...

květy rozkvétají.

Óm Mani Padmé Húm

Nemohu již déle čekat. Víím, že je můj vak plný. Již jsem tu posečkával příliš dlouho. Jsem takový darebák, že i když něco jde proti mně, posadím se vzpřímeně ve svém hrobě a řeknu: „Zastav! Předlož to správně! Předlož to přesně tak, jak to chci já!“ Když jste se mnou, nemůžete mít svoji vlastní cestu. Moje cesta je jediná cesta, co se mne týče.

Óm Mani Padmé Húm ...

Šestá promluva

Óm Mani Padmé Húm

Obyčejně si lidé myslí, že meditace je označení pro koncentraci; není tomu tak. Je to uvolnění, a tudíž to je opak koncentrace ... je to krásné, mohu zpívat svou píseň. Želbohu, nejsem ani pěvec, ani básník, ani malíř, ale člověk k tomu, aby zazpíval píseň, nepotřebuje být básník, malíř nebo pěvec, protože ji může zpívat jen tak, prostě a obyčejně. Právě v této prostotě to má ten správný dopad.

Dnes ráno jsem hovořil o „Deseti obrázcích dobytka zenu“. Devátý obraz je prostou prázdnou zahradou. Tato úroveň byla nejzazším cílem všech náboženství. Dokonce i Krišnamurti náleží do této úrovně - do tohoto obrázku. Nezáleží na tom, zda si to myslí či nikoliv, ale patří tam.

Ocitl jsem se ve společnosti těch z deváté roviny ... Krišna, Raman, J. Krišnamurti a jsou tu také ti dávní předci ... Mahavíra, Mohammed, Mojžíš - oni všichni náleží do deváté úrovně. Ano, jsou to opravdoví světci, vskutku ti neobyčejní. Pochopení neobyčejnosti je neobyčejné; dostat se z této úrovně je poslední věc v existenci, a to je ta desátá karta. Když přijdeš nazpět z ničeho, zpět do světa obyčejnosti, je to vskutku nádherné. Obyčejné není dále obyčejné. Světské se stává svatým.

Óm Mani Padmé Húm obsahuje obojí. Óm je za tím vyjádřitelným, a Hum je oblastí vyjádřitelného. Hum používají dělníci; Óm používají světci. Mantra Óm Mani Padmé Húm spojuje oba extrémy dohromady; Óm se stává Hum, a Hum se stává Óm ... Jak obrovské sjednocení.

Diamant je tou nejtvrďší hmotou, tím nejmužnějším prvkem ... Mao C'-tung, Josef Stalin ... je to podivuhodné, ale jméno Stalin značí „ocel“, takže toto jméno symbolizuje princip, pro který je používán diamant. Diamant je nejtvrďší ze všech ocelí. A lotos, to nejjemnější, je naproti tomu tím nejkřehčím. Nemůžeš si představit nic, co by bylo ještě jemnější, než je lotos. Nejtvrďší a nejjemnější. Lotos zastupuje ženský princip. Ženský princip je vždy uprostřed, ve středu. Diamant je na obvodu. Jeho tvrdost slouží k tomu, aby kryl a chránil - je to bezpečnostní prostředek. Avšak ženský princip je ve středu, právě v samotném jádru, kde není zapotřebí žádná bezpečnost; je to místo, kde se člověk může otevřít a vnímat vše v lásce; místo, kde panuje důvěra; místo, kde je důvěra

prostá, nenařízená, nevytvořená ... ona je jednoduše a bezusilovně tady. Tato mantra spojuje oba protiklady dohromady, nejvyšší Óm s nejnižším Hum. To nejtvrďší, diamant, s tím nejjemnějším, lotosem. Tento souhrn je právě to skutečně existující, to, co je zde a nyní ... Je to tento přítomný okamžik TadyTeď, který je uvnitř mne. Je přítomný v mém tichu a je také přítomný ve slovech, která vybublávají z mého ticha. Seznámil jsem se se stovkami různých manter, ale žádná z nich není srovnatelná s mantrou Óm Mani Padmé Húm.

Jaká intenzivní hloubka, která vychází prostě jen z pár slov, nebo spíše zvuků! Jaký plamen! Jaký posvátný plamen!

Není to obyčejný plamen,
ale posvátný plamen, který spaluje,
a spaluje úplně,
neponecháváje nic po sobě ... a přesto
jsi z něho znovuzrozen.

Je to mystérium, podobně jako jím je mýtický příběh o ptáku „Fénixovi“. Příběh ptáka, jenž spalil sebe sama až zemřel, a z této smrti vzešel opakovaně znova a znova do života, a to věčně.

Jenže toto není prostý mýtus. Žádný mýtus není jen mýtem; kousek pravdy je předáván lidem prostřednictvím jeho převyprávění. Tato mantra se tu uchovala po mnoho a mnoho generací, a já se k ní vracím stále znova a znova. Vidím Jašu Bharti, jak se směje. Ona si musí myslet, že jsem cvok, protože se stále a stále vracím ke své mantře. Nemůžete přehlušit tuto mantru; potlačit mne je nemožné, takže mantra jde znova a znova dokola ...

Óm Mani Padmé Húm ...

To je mantra Tibeťanů, kterou recitují ve chvíli, když se jim narodí dítě ... ne však při porodu, ale při samotném početí. Jak je to možné? Metoda je taková: v době, kdy dochází k pohlavnímu spojení, recitujte tuto mantru, takže když dojde k početí dítěte, je tu tato mantra Óm Mani Padmé Húm již od jeho počáteční chvíle zrození přítomna. Potom po dobu těhotenství, tedy celých devět měsíců opakuje matka tuto mantru tak často, jak jen to je možné. Když matka porodí dítě, recituje tuto mantru otec a recituje ji i láma. Přeložíme-li slovo láma do angličtiny jako „příst“ (kněz), pak se jedná o ošklivý překlad, ale v angličtině neexistuje pro lámu jiný výraz než tento. To však není moje chyba. Láma není jen kněz, on je i prorok.

Přijde do domu rodičky, když dochází k porodu dítěte ... není to doktor, ale mystik a neustále recituje tuto mantru. Jakmile se objeví hlava dítěte, je slyšet jeho neustálé recitování této mantry; takže když je dítě narozeno, je zrozeno do Óm Mani Padmé Húm.

To samé se děje v době, když se někdo zamiluje a vezme si svého druhu (družku). Láma není tím křesťanským knězem, jaké známe, ale je to mystik, který pomáhá dvěma lidem ponořit se hlouběji do lásky. Opět opakuje mantru ...

Óm Mani Padmé Húm ...

Opět se nejedná o něco, co byste nazvali jako uzavření sňatku. Toto není žádná povinná svázanost. Je to něco krásného. Proto lidé v Tibetu nikdy neslyšeli nic o rozvodu. Budete překvapeni ... ale pouze až nyní, právě nedávno, se o tom doslechli. Tamní lidé zde byli spojeni v lásce po mnoha a mnoha staletí a koncept rozvodu jim zůstal prostě neznámý.

Když dochází k umírání jedince, recituje se opět stejná mantra. Láma ji opakuje a stejně tak to činí i všichni přítomní lidé. Umírající bytost je ponořena v oceánu mantry Óm Mani Padmé Húm.

Tato mantra zůstává od samotného počátku do konce tichou modlitbou, tichým spodním proudem v životě člověka.

Takže se nesměj; spíš se to snaž pochopit a pokus se to vycítit. Možná to je důvod, proč jsem pokračoval v jejím recitování. Když mne přepadly rozumné chvíle, přestal jsem s tímto recitováním. Ale důvěřuj mé nerozumné ztřeštěnosti. Čím více jsem vyšinutý, tím blíže jsem pravdě.

Óm Mani Padmé Húm ...

Opustil jsem devátou kartu zenu, protože jsem byl unaven Mojžíšem, Ramakrišnou, Mohammedem, Mahavírou, Krišnamurtem - celou tou společností. Je to dobrá společnost, ale i dobrá společnost se dříve či později stává nechutnou. Dobrá společnost, opravdu dobrá společnost, se stává bez chuti. Vypadl jsem z ní. Překonal jsem to a stal se vskutku odpadlíkem. To je význam desátého obrázku zenu. A vstupem do desátého obrazu jsem poznal vše, co je cenné znát, zatímco chudáci následovníci (duchovní) z devátého obrázku si stále hrají s hračkami ... náboženskými hračkami, ale hračky jsou hračky. Pouze v desátém obrazu jste za tím vším. A desátý obraz v tobě pronikavě rozeznává bezhlasný zvuk mantry

Óm Mani Padmé Húm ...

To je závěr této knihy.

